

Je kan opvang en nazorg op verschillende manieren aanbieden. Hieronder de verschillende mogelijkheden op een rij met hun pro's en contra's:

| traject verzorgd door leidinggevende                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| pro                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | contra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Nabijheid.</li> <li>• Eén en dezelfde persoon staat in voor emotionele opvang, praktische begeleiding en nazorg.</li> <li>• Beter en sneller zicht op gevolgen van het incident op de eigen cliënten en medewerkers.</li> <li>• De leidinggevende kent de sterktes en zwaktes van cliënten en medewerkers.</li> <li>• Hij kan met het eigen team snel preventieve maatregelen nemen die de kans op herhaling verminderen of kan aansturen op teamoverschrijdende maatregelen.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Dubbele pet tegenover medewerkers: hoe zorgvuldig de leidinggevende ook omgaat met de emotionele opvang, tegelijk is hij het die het functioneren van medewerkers beoordeelt. Dat kan de drempel bij het slachtoffer om vrijuit te praten verhogen. Zeker als het niet klikt.</li> <li>• Directe collega's tonen zich minder betrokken vanuit de idee: 'Opvang is de taak van de leidinggevende'</li> <li>• Wat als de leidinggevende zelf betrokken is bij of mee verantwoordelijk is voor het incident?</li> <li>• Is de leidinggevende opgeleid en gemotiveerd om deze taak er bij te nemen? Is er tijd en ruimte?</li> <li>• Is er geld en tijd voor training om opvangvaardigheden van alle leidinggevenen op peil te houden?</li> </ul> |
| traject verzorgd door één of twee getrainde collega-medewerkers per afdeling                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Pro                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Contra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Nabijheid: de collega kent de cliënt of de collega en zijn ge-voeligheden. Gemakkelijker om het verwerkingsproces van het slachtoffer op te volgen.</li> <li>• Lage drempel voor slachtoffer.</li> <li>• Kennis en kunde over opvang en nazorg spreidt zich snel uit over de hele organisatie. Zo is er ook meer draagvlak.</li> </ul>                                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Moeilijk qua uurrooster om ervoor te zorgen dat er altijd een getrainde collega in de buurt is.</li> <li>• Kan bij de andere collega's het vertrouwen in het eigen ondersteunend vermogen ondermijnen: 'Ik ben daar niet voor opgeleid.'</li> <li>• Wat als het niet klikt?</li> <li>• Wat als de collega zelf betrokken is bij of mee verantwoordelijk is voor het incident?</li> <li>• Kosten (geld en tijd) van training om opvangvaardigheden van twee medewerkers per afdeling op peil te houden.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                             |

| traject verzorgd door vertrouwenspersoon, preventieadviseur, arbeidsgeneesheer of een andere deskundige medewerker                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| pro                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Contra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Neutrale positie van wie opvangt tegenover het slachtoffer.</li> <li>• Weinig organisatorische rompslomp.</li> <li>• Eén persoon heeft overzicht op de omvang en aard van alle incidenten en op het verloop van opvang en nazorg.</li> <li>• Lage kosten (geld en tijd) van training om opvangvaardigheden op peil te houden.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>• De deskundige is vaak minder betrokken bij het slachtoffer dan de leidinggevende of collega's.</li> <li>• Voor het slachtoffer kan de drempel hoog zijn.</li> <li>• Een normale reactie op een abnormale situatie medicaliseren kan het zelfvertrouwen van het slachtoffer ondermijnen.</li> <li>• Omdat iemand anders het slachtoffer opvangt, kan de aandacht, steun en erkenning vanuit de eigen groep verminderen: 'Hij is in goede handen.'</li> </ul> |
| traject verzorgd door een gespecialiseerd team.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| pro                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | contra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Lagere drempel omdat het slachtoffer kan kiezen met wie van het opvangteam hij wil praten. De kans dat het klikt vergroot.</li> <li>• Leden van het opvangteam zijn gemotiveerd. Ze kiezen er zelf voor om deel uit te maken van het opvangteam.</li> <li>• Kunnen elkaar motiveren en steunen.</li> <li>• Kennis en kunde over opvang en nazorg is gemakkelijker op peil te houden en spreidt zich snel uit over hele organisatie. Zo is er meer draagvlak.</li> <li>• Mogelijkheid om signalen vanuit de totale organisatie te bundelen en preventieve maatregelen voor te stellen.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Opvang en nazorg organiseren is niet altijd eenvoudig. De mogelijkheid tot opvang moet je altijd inplannen in het uurrooster naast de normale werkzaamheden.</li> <li>• Gevaar dat leden van het opvangteam zich als therapeuten gaan gedragen.</li> <li>• Gevaar dat het opvangteam een klachtenbureau wordt.</li> <li>• Grote investering in tijd en geld als je weinig te maken hebt met agressie.</li> </ul>                                            |